

Sygn. akt V CNP 42/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi W. N.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 20 marca 2014 r., sygn. akt II Ca (...),
w sprawie z powództwa W. N.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2016 r.,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 20 marca 2014 r. z prawem wniesioną przez powódkę w sprawie z powództwa W.N. przeciwko P. Spółka Akcyjna w W. o zapłatę zważyć należy, co następuje:

Stosownie do ustabilizowanego stanowiska orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego orzeczenie niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. to orzeczenie sprzeczne z niewątpliwymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, oraz takie, które zostało wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. jedynie przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CNP 100/09, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl.; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl. z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

W świetle przedstawionego stanowiska bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym art. 424¹ § 1 k.p.c., należy więc definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej i nie może być ona traktowana jako podstawa do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Państwa w odniesieniu do każdego wadliwego wyroku (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

W orzecznictwie utrwalony jest także pogląd, że stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to ustalenie jego bezprawności, które nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko

od obowiązujących ustaw, ale także od „głosu sumienia” sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z władzy sędziowskiej, ale także z prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi albo dekretującego wolność decyzji sędziego. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu, który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. Już z tych powodów uzasadnione jest, aby w odniesieniu do działalności jurysdykcyjnej sądu sformułować autonomiczne pojęcie bezprawności. Jeśli więc na gruncie odpowiedzialności cywilnej bezprawność oznacza generalnie naruszenie normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej, to w odniesieniu do odpowiedzialności za wydanie orzeczenia sądowego musi być skorygowana specyfiką władzy sądowniczej oraz jej ustrojem. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, których to cech nie nosi zaskarżony rozpatrywaną skargą wyrok.

Skarżąca oparła skargę na niezgodności zaskarżonego orzeczenia z art. 5 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c. Jednakże wskazane naruszenie mieści się w swobodzie orzekania sędziego i wiąże się z oceną stanu faktycznego, nie stanowi natomiast o oczywistej niezgodności z prawem.

W konsekwencji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ k.p.c.), gdyż przedstawiona argumentacja nie przekonuje, że zaskarżony wyrok zapadł z naruszeniem prawa w rozumieniu art. 424¹ k.p.c.